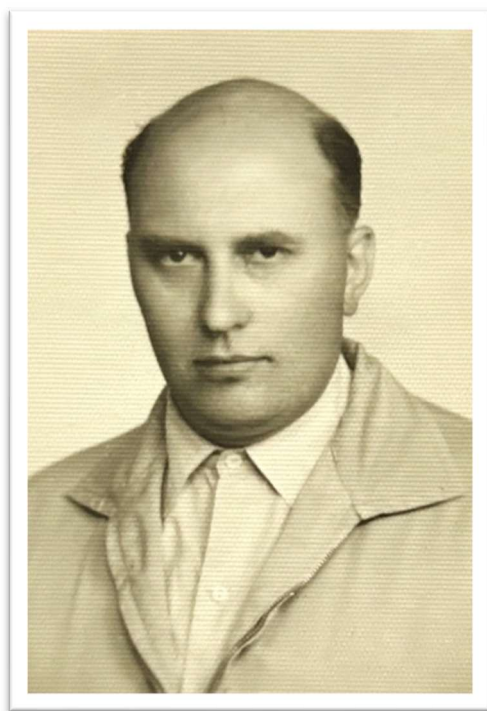

MIECZYŚŁAW MATELSKI

* 10 VII 1925, Wołma

† 25 IX 2015, Białystok

Życiorys¹

Ja[,]² Matelski Mieczysław[,] ur.[odziłem się] 10 lipca 1925 r. w m-ku Wołma[,] pow. Wołczyński, woj. Nowogródzkie. W roku 1932 wstąpiłem do 7-mio klasowej szkoły powszechnej w Pińsku na Polesiu. W roku 1938 wstąpiłem do Gim.[nazjum] Ogólnokształcącego. Po ukończeniu dwu klas na skutek działań wojennych wróciłem w rodzinne strony — do Wołmy. Tu od roku 1940 do 1945 r. pracowałem na gospodarstwie. Z 1944 r. na 1945 byłem zatrudniony w charakterze nauczyciela w m-[iejscowo]ści Tokaczewszczyzna³. W 1945 roku przybyłem wraz z rodziną do

¹ Zachowuję pisownię oryginalną. Brak daty powstania życiorysu. Najprawdopodobniej jest to 1953 rok.

² Uzupełnienia w nawiasach kwadratowych pochodzą ode mnie.

³ Powinno być: Tokarzewszczyzna.

Włocławka i jako repatriant zatrzymałem się na Purze⁴. We Włocławku w roku 1947 po ukończeniu liceum ogólnokształcącego otrzymałem maturę. Następnie pracowałem jako nauczyciel szkoły podstawowej w Dąbiu Kuj.[awskim,] woj. Bydgoskie. W 1950 r. udałem się na U.M.K. w Toruniu. Po 3-ych letnich studiach uniwersyteckich w roku 1953 złożyłem egzamin dyplomowy z zakresu historii. Na uczelni pełniłem cały czas szereg funkcji m.i[n]. jako kierownik sekcji sportowej i członek komisji wydziałowej. W międzyczasie pracowałem w Studium Wojskowym w charakterze instruktora i szefa kompanii. W m-cu lipcu b.r. odbyłem miesięczny obóz wojskowy [w] woj. Olsztyn. Obecnie jestem na konferencji nauczycielskiej w Białymstoku.

Uzupełnienia na podstawie archiwaliów szczycieńskiego LO i źródeł własnych

Mieczysław Matelski urodził się w piątek 10 lipca 1925 roku w miasteczku o nazwie Wołma położonym na terytorium II Rzeczypospolitej w województwie nowogrodzkim, w powiecie wołżańskim, w gminie Wołma. Ojciec Mieczysława Matelskiego to Jan Matelski (1898–1974), wojskowy, piłsudczyk, a matka – Adolfa⁵ Matelska z d. Śliżewska (1897–1992)⁶ – zajmowała się prowadzeniem domu i wychowaniem dzieci. Mieczysław Matelski miał młodszą siostrę, Jadwigę (1931–2010). W „Kwestionariuszu osobowym” z 4 marca 1960 roku podał, że jego pochodzenie społeczne wywodzi się z inteligencji pracującej, natomiast w ankiecie personalnej z 18 kwietnia 1971 – ze środowiska robotniczego, a w formularzu z 21 czerwca 1974 – ponownie pochodzenie inteligenckie. W tamtym okresie, tj. w 1960 roku, był już żonaty od 1955 roku z Marianną Zaleską⁷, a stan rodzinny wynosił 6 osób. Nie wiadomo jednak, kogo poza własną rodziną – żoną i dwiema córkami – Profesor Matelski uwzględnił jeszcze w tej liczbie⁸. Co ciekawe, ponieważ zdarzyło się tylko raz w poznanych przeze mnie biogramach nauczycieli szczycieńskiego LO, ankietowany wskazał na znajomość języka czeskiego obok angielskiego, niemieckiego i łacińskiego; rosyjskim, jak zaznaczył, władał biegle w mowie i piśmie. Z tego samego kwestionariusza wynika, że Profesor Matelski był podporucznikiem Wojska Polskiego przeniesionym do rezerwy.

⁴ We Włocławku Państwo Matelscy mieszkali w budynku przy ulicy Tumskiej 6.

⁵ W „Kwestionariuszu osobowym” Mieczysława Matelskiego z 21 VI 1974 widnieje imię matki „Adolfina”.

⁶ Dziękuję Pani Małgorzacie Matwiejczuk ze Stowarzyszenia Przyjaciół Katedry Białostockiej w Białymstoku za pomoc w ustaleniu danych o Mieczysławie Matelskim.

⁷ Marianna Zaleska urodziła się w Szczuczynie 12 IV 1933 r. Ojciec – Bolesław Zaleski, matka Katarzyna Zaleska z d. Szkodzińska. Rodzice są pochowani w Szczuczynie. Dziękuję Pani Karolinie Kwiatkowskiej z Administracji Cmentarza Miejskiego w Białymstoku za pomoc w ustaleniu danych na temat Marianny Matelskiej.

⁸ Anna Maria Bielawska (z d. Matelska) potwierdziła, że byli to Jan i Adolfa Matelscy.

Mieczysław Matelski studia I stopnia z historii podjął na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku akademickim 1950/1951. Wiadomo np., że w latach 1950–1953 pracował w Studium Wojskowym UMK w Toruniu „w charakterze szefa kompanii-instruktora”, co chronologicznie mogłoby się pokrywać z latami nauki na UMK. Studia ukończył w roku akademickim 1952/1953, otrzymując dyplom 31 lipca 1953, i pracę w zawodzie nauczyciela kontynuował od 9 listopada 1953 w Liceum Ogólnokształcącym w Knyszynie, gdzie nauczał głównie języka polskiego⁹. Z chwilą zatrudnienia polonistki, Profesor Matelski stracił etat i wiosną 1954 zaczął się ubiegać o pracę w Poznaniu lub województwie poznańskim, ale z powodu braków etatowych dla historyków i nauczycieli przysposobienia wojskowego w tamtym okręgu szkolnym plan się nie powiódł. Ostatecznie został zatrudniony od 1 września 1954 do 31 sierpnia 1956 w Liceum Ogólnokształcącym w Michałowie, gdzie nauczał historii i nauki o Konstytucji. Stąd od 1 września 1956 trafił do Liceum Szkoły Ogólnokształcącej Typu Licealnego Miejskiej Rady Narodowej w Ciechanowcu¹⁰, potem – na własną prośbę – od 1 września 1959 do LO w Szczytnie. Było to ostatnie miejsce pracy Profesora Mieczysława Matelskiego. Tutaj nauczał do momentu przejścia na emeryturę, tj. do 31 sierpnia 1982 roku¹¹.

W archiwum szczycieńskiego LO zachował się m.in. dokument z 20 kwietnia 1957 roku (sygn. Ośw.-II-M/1/57), w którym białostocki Wydział Oświaty PWRN informuje o zgodzie na przeniesienie Mieczysława Matelskiego, będącego wówczas nauczycielem LO w Ciechanowcu przy ulicy Dworskiej 1, z końcem roku szkolnego 1956/1957 do Krakowa. Do przeniesienia ostatecznie nie doszło z powodu braku wakatów, o czym krakowski Wydział Oświaty poinformował zainteresowanego 7 czerwca 1957 (sygn. O.II-20 a/130/57). Jest również pismo z 12 kwietnia 1958, w którym Mieczysław Matelski prosi o przeniesienie do szkolnictwa licealnego w Białymstoku. W uzasadnieniu wniosku napisał m.in.:

⁹ W akcie mianowania (Ośw. II-M/2/53 z 9 XI 1953) wskazano datę 10 XI 1953 jako początek pracy w tej szkole.

¹⁰ Lista nauczycieli tej Szkoły; <https://zsoiz-ciechanowiec.pl/pracownicy/nauczyciele/> (27 XI 2024).

¹¹ W latach 1974–1978 Profesor Mieczysław Matelski był wychowawcą klasy IVc o profilu podstawowym, do której uczęszczałem. Wspominałem o nim na stronie internetowej Szkoły: „Naszym nauczycielem historii i wychowawcą zarazem był Pan Profesor Mieczysław Matelski, wyróżniający się posturą Podbipięty i jowialnym usposobieniem. Utkwił mi w pamięci zwłaszcza jego wielki i zamaszysty podpis składany na świadectwach ukończenia klasy, podpis, który nie pozostawiał złudzeń, że mamy do czynienia z magistrem o określonym imieniu i nazwisku. Utkwiło także chodzenie do szkoły w mundurkach HSPS (czy dzisiejsza młodzież w ogóle wie, co to była za harcerska organizacja?), chińskie dobrowolne płacenie składek na PCK i wiele innych akcji, pokrytych już zasłużenie pyłem Wezuwiusza”; <http://nowa.loszczytno.edu.pl/grzegorzojcewicz/> (25 XI 2024). HSPS – Harcerska Służba Polsce Socjalistycznej to programowy ruch funkcjonującym w strukturach Związku Harcerstwa Polskiego od 1973 roku, który obejmował drużyny harcerskie działające w szkołach średnich. Beżowe koszule i czerwone krajki zastąpiły nam na cztery lata zwykłe ubrania uczniowskie. W marcu 1981 roku na VII Zjeździe ZHP ruch ten zlikwidowano. Wychowawca wspominał również, że w młodości pasjonował go boks.

Prośbę swą motywuję tym, że chciałbym pracować w większym mieście ze względu na dziecko (żłobek, przedszkole, i zdrowie żony (...)). Nadmieniam, że ukończyłem studia historyczne na Uniwer.[sytecie] Toruńskim (UMK). Obecnie nauczam historii i geografii. Ukończyłem również Studium Wojskowe i jako oficer rezerwy[,] mając kwalifikacje[,] prowadziłem zajęcia Przys.[osobienia] Wojskow.[ego] (P.W.).

Podanie to zostało załatwione odmownie z powody braku wakatów, o czym pracownik Wydziału VII PWRN w Białymstoku poinformował zainteresowanego 26 kwietnia 1958. Z odmową ze strony kuratorium białostockiego spotkało się także kolejne pismo Mieczysława Matelskiego z 26 października 1958, w którym prosił przełożonych oświatowych o zezwolenie na prowadzenie Uniwersytetu Powszechnego w Ciechanowcu. Uniwersytet ten Profesor Matelski zorganizował w roku szkolnym 1957/1958 i był jego kierownikiem, ale zgody na kontynuowanie tej działalności nie otrzymał. 9 czerwca 1958 nauczyciel ponowił swą prośbę o zatrudnienie w szkolnictwie w Białymstoku, lecz i tym razem odmówiono mu z powodu braku wolnych miejsc dla nauczycieli historii, przekazując tę informację 25 czerwca 1958. Być może z tego właśnie powodu 6 sierpnia 1959 Mieczysław Matelski złożył podanie do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Olsztynie z prośbą o pracę w województwie olsztyńskim:

Uprzejmie proszę o zatrudnienie mnie i mojej żony w charakterze nauczycieli liceum, w woj. Olsztyńskim.

Specjalizacja moja — historyk i P.[rzysposobienie] W.[ojskowe], żony — WF.

W obecnej chwili żona moja z braku etatu w liceum, pracuje w szkole podstawowej (gdzie mogłaby pracować nadal).

Nadmieniam, że rodzina moja składa się z 6-ciu osób.

Jeszcze raz uprzejmie proszę o przychylne załatwienie mojej prośby.

Kuratorium olsztyńskie 18 sierpnia 1959 widziało możliwość zatrudnienia żony Profesora Matelskiego w szkole 11-letniej w Bartoszycach, a jego — jako nauczyciela PW i historii w Liceum Pedagogicznym nr 2 również w Bartoszycach. Wkrótce, 22 sierpnia 1959, pojawiło się kolejne podanie w tej samej sprawie adresowane tym razem do dwóch kuratoriów — olsztyńskiego i białostockiego:

Uprzejmie proszę o zatrudnienie mnie i mojej żony w woj. olsztyńskim w charakterze nauczycieli liceum, w drodze przeniesienia służbowego z woj. białostockiego. W ostateczności przyjmujemy pracę w szkole podstawowej. Moja specjalność — historia (ukończyłem Uniwersytet M. K. w Toruniu) i P.[rzysposobienie] W.[ojskowe], — żony W.F. i geografia. W zawodzie nauczycielskim pracujemy 8 lat.

Proszę o przychylne załatwienie mojej sprawy.

Jest również pismo, z którego wynika, że Profesor Matelski starał się wiosną 1962 roku o przeniesienie do województwa łódzkiego. Zamiar ten nie został jednak zrealizowany z powodu braku wolnych etatów, o czym Marian Duchński, kierownik Oddziału Kadr KOS w Olsztynie poinformował zainteresowanego 1 czerwca 1962 roku (sygn. KS-VI-7-195/62).

W latach 1965–1967 Profesor Mieczysław Matelski studiował historię na UMK w Toruniu (studia II stopnia). 1 marca 1968 roku uzyskał dyplom magistra historii. Na stanowisko profesora szkoły średniej został powołany przez kuratora olsztyńskiego, dra Andrzeja Gerszberga (1933–2015), 1 maja 1972 roku. Aktywnie uczestniczył w pracach organizacji społecznych i zawodowych, jak ZHP, LOK (od 1956), PCK (od 1956), TPPR, TWP, ZNP (od 1953), PZPR (od 1964). W szczycieńskim LO nauczał kilku przedmiotów. Były to: historia, przysposobienie wojskowe, przysposobienie obronne, nauka o Konstytucji, wiedza o Polsce, przygotowanie do życia w rodzinie. Do jego ulubionych okresów historycznym należała epoka napoleońska.

Przebieg zatrudnienia:

- 1) przełom 1944/1945 – nauczyciel w Tokarzewszczyźnie;
- 2) 1 IX 1949 – 31 VII 1950 – Szkoła Podstawowa w Dąbiu Kujawskim, powiat włocławski;
- 3) 15 VIII 1953 – [8 XI 1953?] – Liceum Pedagogiczne w Białymstoku;
- 4) 9 XI 1953 – 31 VIII 1954 – Liceum Ogólnokształcące w Knyszynie¹²;
- 5) 15 X 1954 – 31 III 1956 – Szkoła Podstawowa i Liceum Ogólnokształcące w Michałowie¹³;
- 6) 1 IV 1956 – 31 VIII 1959 – Liceum Ogólnokształcące w Ciechanowcu¹⁴;
- 7) 1 IX 1959 – 31 VIII 1982 – Liceum Ogólnokształcące w Szczytnie i Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących nr 2 przy Szkole Oficerskiej MO w Szczytnie (LOdP SOMO rozwiązano w 1963 roku)¹⁵.

W czasie pracy w szczycieńskim Liceum Ogólnokształcącym Profesor Mieczysław Matelski był wielokrotnie wyróżniany i odznaczany. Otrzymał:

- 1) Brązowy Medal za Osiągnięcia w Sportach Obronnych,
- 2) Krzyż Harcerski (26 IV 1956),
- 3) Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski,
- 4) Medal za Zasługi dla Obronności Kraju,
- 5) Nagrodę Kuratora Oświaty i Wychowania,

¹² W „Kwestionariuszu osobowym” z 18 IV 1971 okres: „IX 1954 – IX 1955”, a w ankiecie personalnej z 21 VI 1974 jeszcze inny czas: „IX 1953 – 1954”.

¹³ W „Kwestionariuszu osobowym” z 18 IV 1971 inny okres: „IX 1955 – IX 1956”. Czas pracy w Michałowie został pominięty w ankiecie personalnej z 21 VI 1974.

¹⁴ W „Kwestionariuszu osobowym” z 21 VI 1974 inny okres: „IX 1956 – 1959”.

¹⁵ Profesor Matelski w okresie od 15 lutego do 31 marca 1972 roku był zatrudniony na pół etatu na stanowisku wychowawcy internatu szczycieńskiego LO.

- 6) Odznakę LOK,
- 7) Odznakę Honorową PCK (27 IV 1966),
- 8) Odznakę Zasłużony Działacz Klubu Oficerów Rezerwy LOK,
- 9) Pamiątkową Odznakę 50-lecia PCK (27 IV 1969),
- 10) Srebrną Odznakę OHP,
- 11) Srebrny Medal za Osiągnięcia w Sportach Obronnych,
- 12) Złoty Krzyż PCK,
- 13) Złoty Krzyż Zasługi (1978),
- 14) Złoty Medal za Osiągnięcia w Sportach Obronnych (22 VII 1969).

Ze związku z Marianną Matelską (1933–2023) urodziły się dwie córki Profesora Matelskiego: Anna Maria (1956–) i Danuta Barbara (1958–2019) – obie są absolwentkami tutejszego LO¹⁶. W Szczytnie Państwo Matelscy mieszkali początkowo w poniemieckiej willi z 1908 roku przy ulicy Bohaterów Stalingradu 6 (obecnie Bohaterów Westerplatte 6), w której w 1945 roku Stanisław Żenczykowski (1900–1979) urządził pierwszy powojenny Inspektorat Szkolny¹⁷. Następnie – w Domu Nauczyciela przy ulicy Walentego Barczewskiego 1 (lata 70. XX w.). W Białymstoku Państwo Matelscy mieszkali w domu przy ulicy Wincentego Witosa 12.

Mało znaną lub zupełnie nieznaną – poza gronem najbliższych – stroną życia Profesora Mieczysława Matelskiego było uprawianie poezji. Otrzymane od Anny Bielawskiej próbki liryki świadczą, że najswobodniej szczycieński Nauczyciel czuł się w wierszach patriotycznych i religijnych. Oto dwa charakterystyczne przykłady:

¹⁶ Marianna Matelska i Danuta Barbara Matelska są pochowane na Cmentarzu Miejskim w Białymstoku we wspólnej mogile (kwatery 146, rząd 12, numer grobu 6).

¹⁷ Wtedy ulica nosiła nazwę Leśna 6.

Dla Ojczyzny!!

Święta miłości kochającej Ojczyźnie,
Oto w twoją służbę wchodzą kufce wasze,
Od lat najjużodniejszych,
Do późnej siwizny,
Pracujemy przy łbie,
Czyli przy łbie stróż,
Również krob, wstępną rozruch,
Czy się gdzieś podstępnie kryje,
Wolność w toń siliu jak dźwięk,
Polska niech żyje, niech żyje!!
Na chwotę Bogu, Narodowi
i Ojczyźnie!

Pracując sumiście, trudnie dłoń,
Czas szybko leci,
A stoisz na chwotę gdzieś,
Nad Polską też naswieci!!

M. Matelski

Ryc. I. Wiersz Mieczysława Matelskiego Dla Ojczyzny.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

TAK TRZEBA...

^{Ale}
I Śladami Zbawiciela iść,
To kryż swój dźwigać trzeba,
Oj kryżem swoim przykład dać,
Jak iść do nieba.

II A gdyby kryż swój ciężki był,
Nawet też nie trzeba,
Bo Chrystus wie co kółu dać,
By zbliżyć nas do nieba.

III Gdy nawet padniemy zaroż wstań,
I dalej idź myślowe,
Przez swą Gólgotę iusisz przejść,
By niewiśki tu zakończyć bieg,
I na niebiański wbroczyć bieg,

IV Wierc swój kryż na każdy dzień,
I pójdź z Chrystusem zbawiać świat,
Ludziom, Oj drogę sta
Mługo dwa tygodnie lat,
A kryżu niaak mowcieś świat,
Bo w kryżu jest Zbawienie.

Mieczysław Matelski

Czas niecka,
Tylko niecka,
Wierciość czeka
Tylko gotnie ?

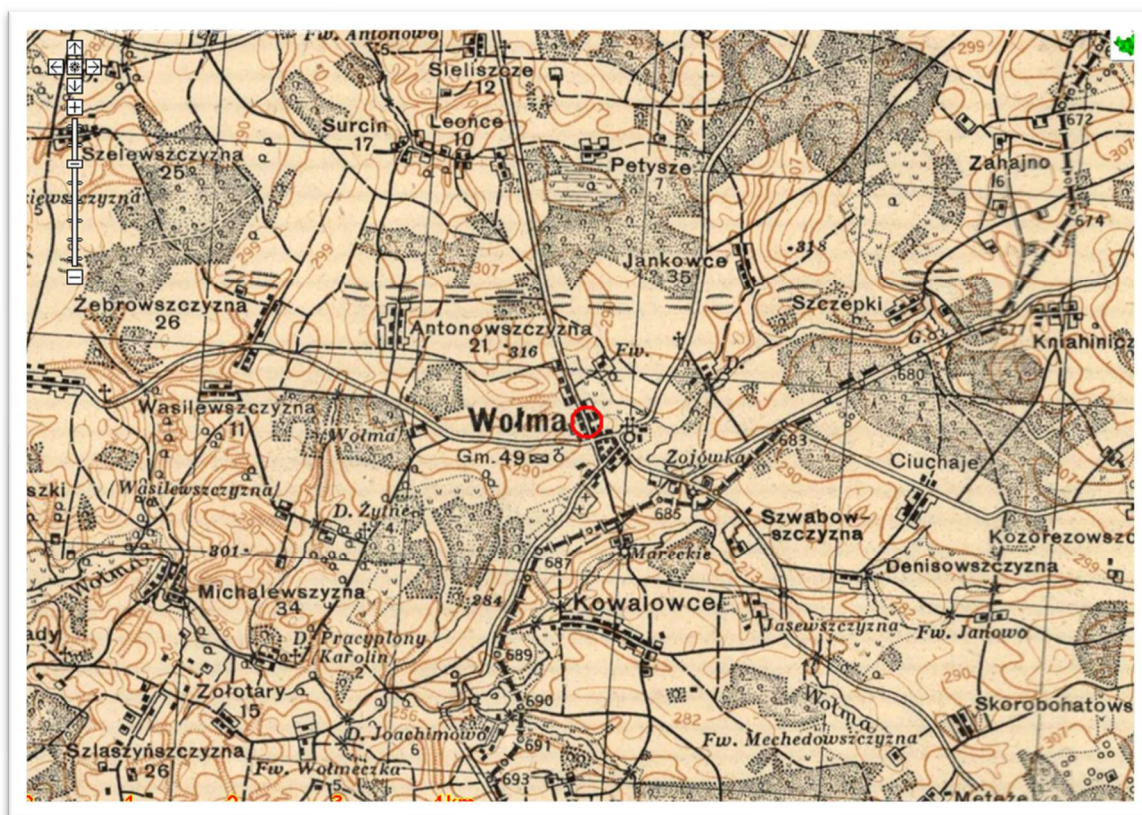
Spróbujmy pomyśleć!

Ryc. II. Wiersz Mieczysława Matelskiego Tak trzeba...

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

W 1986 roku z okazji 40-lecia szczycieńskiego LO Profesor Mieczysław Matelski wziął udział w uroczystych obchodach jubileuszu Szkoły. Szczycieński Pedagog zmarł w piątek 25 września 2015 roku w Białymstoku, przeżywszy 90 lat. Został pochowany w grobowcu rodzinnym na cmentarzu farnym w Białymstoku (kwatera B IX, rząd II, nr grobu 2). Spoczywa razem z Rodzicami i siostrą Jadwigą.

ANEKS FOTOGRAFICZNY¹⁸

Ryc. 1. Miejsce urodzenia Mieczysława Matelskiego na mapie II RP:
miasteczko Wołma, powiat wołyński, województwo nowogródzkie.

Źródło: <https://www.kami.net.pl/kresy/> (30 XI 2024)

¹⁸ Ryciny bez wskazanego źródła pochodzą z Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie.

Ziyciorys.

Jestem Matelski Mieczysław
ur. 10 lipca 1925 r. w m. k. Wolina
pow. Kozłowski, woj. ewangielickie.
W roku 1932 wstąpiłem do 7-letniej
składowej szkoły powszechnej w Plesku
na Poleni. W roku 1938 wstąpiłem
do gimn. Ogólnokształcącego.
Po ukończeniu ósmiej klasy, na
skutek działań wojennych wróciłem
w rodzinne strony - do Woliny.
Tu od roku 1940 do 1945 r.
pracowałem na gospodarstwie.
Z 1944 r. na 1945. byłem zatrudniony
w charakterze nauczyciela
szkółki powszechnej w m. i. Tolpa-
czewo-wyższe. W 1945 r. przybyłem
wraz z rodziną do Włocławka
i jako repatriant zatrudniłem
się na Punc. We Włocławku
w roku 1948 po ukończeniu
licium ogólnokształcącego
otrzymałem maturę. Następnie
pracowałem jako nauczyciel
szkółki podstawowej w Dobiekuj.
woj. Bydgoskie. W 1950 r.
wstąpiłem się na U.M.K.
w Toruniu.

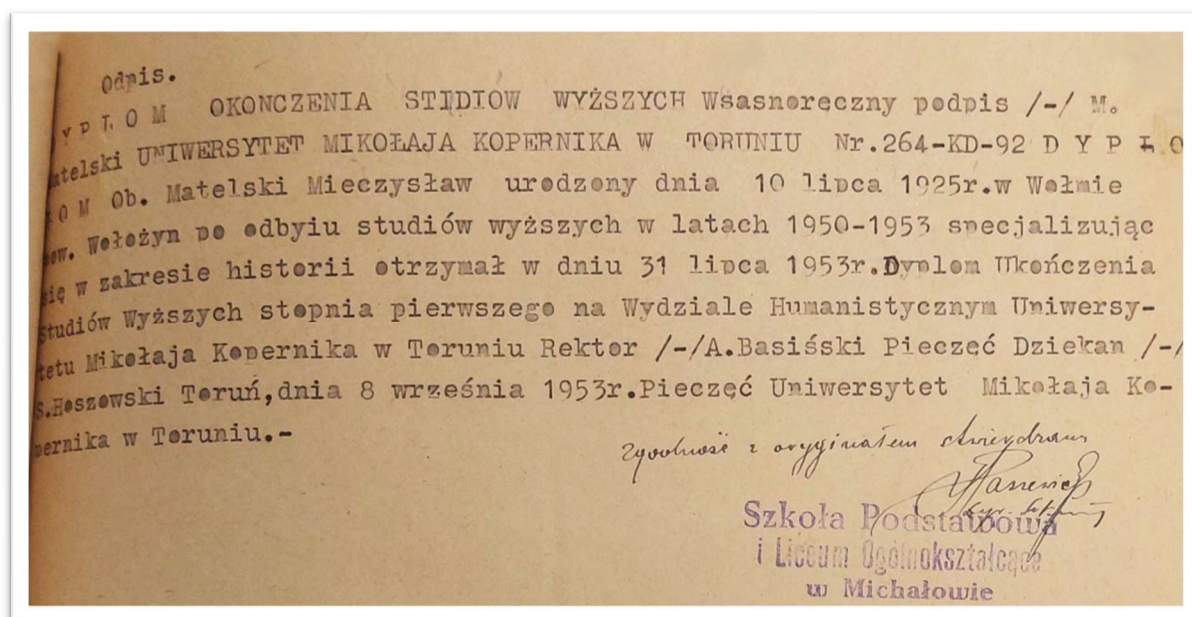
Ryc. 2. Pierwsza strona odręcznie napisanego życiorysu Mieczysława Matelskiego.

Do 3-4 letnich studiach
uniwersyteckich w roku 1925
złożył egzamin dyplomowy
z zakresu historii.
Na urzędni poszukiwaniu pracy
został funkcji m. i. jako
kierownik sekcji sportowej
i członek komisji wyolimpiacyjnej.
W międzyczasie pracował
w Muzeum Wojakowym
o charakterze instrukcyjne
szefa kompanii.
Obecnie jest na konferencji
naukowej w Bielsku.

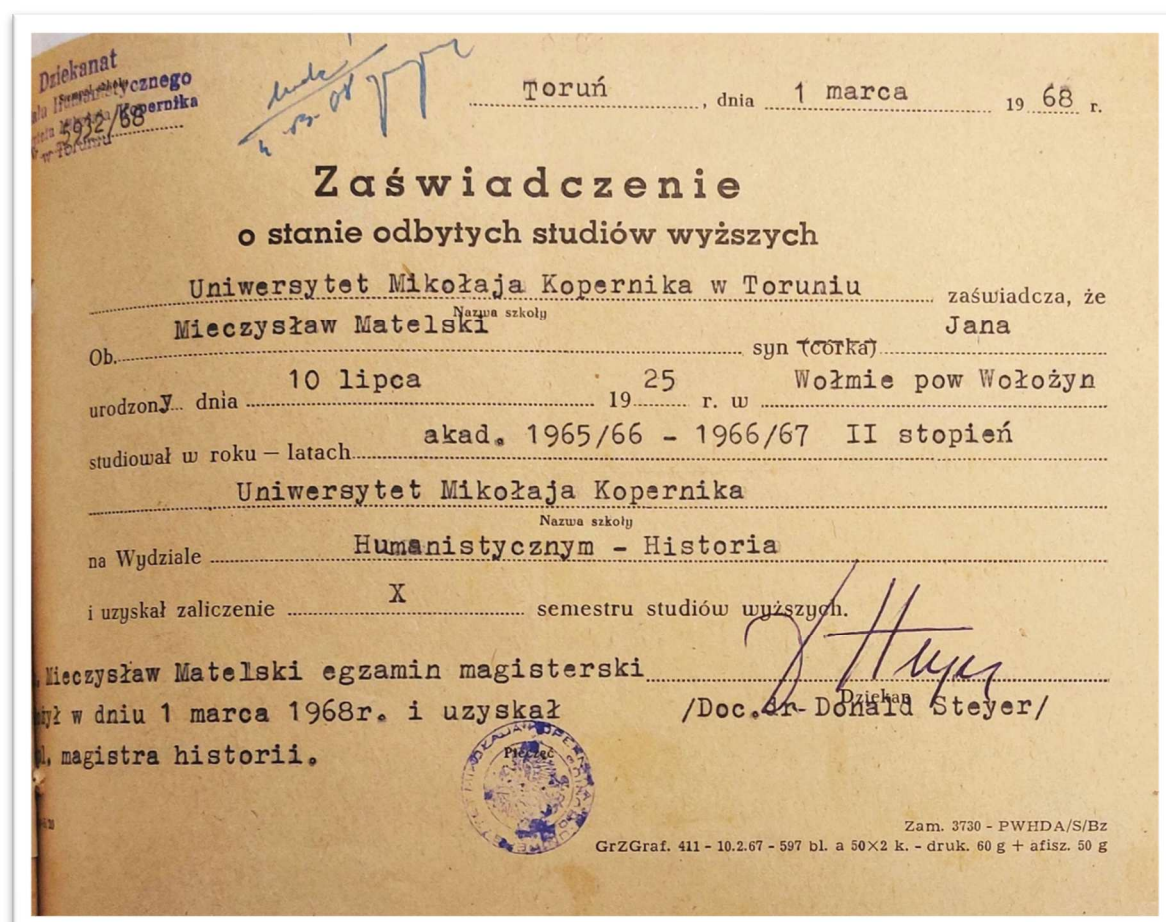
W m. c. lipca 6. r. 1925
mieszkał w Bielsku
wuj. O.

Mieczysław Matelski

Ryc. 3. Druga strona odręcznie napisanego życiorysu Mieczysława Matelskiego.

Ryc. 4. Odpis dyplomu Mieczysława Matelskiego potwierdzający ukończenie studiów wyższych I stopnia.

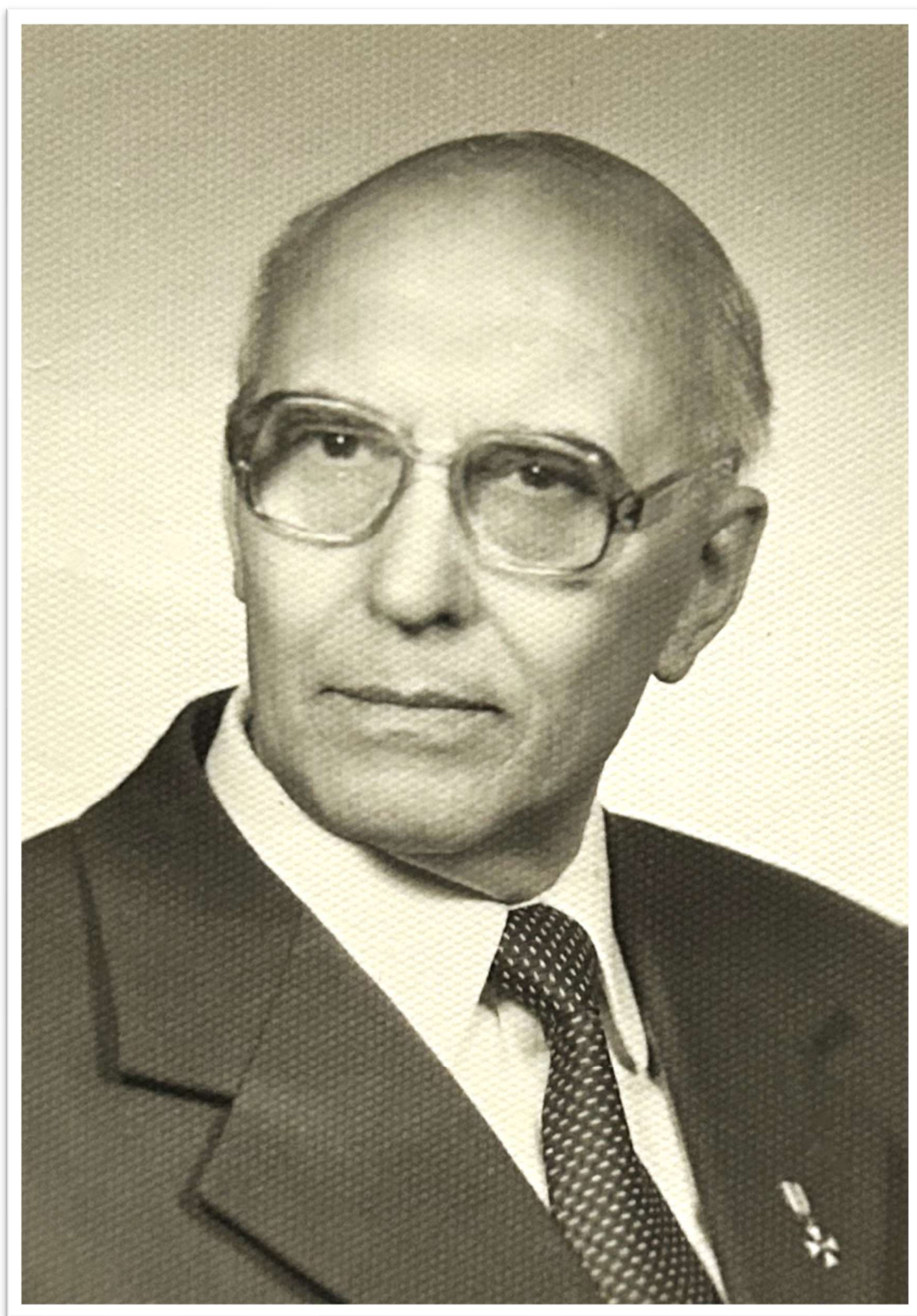
Ryc. 5. Zaświadczenie o stanie odbytych studiów wyższych przez Mieczysława Matelskiego.

PORTRETY

Ryc. 7. Zestaw portretów Mieczysława Matelskiego: od studiów do pracy zawodowej.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej
i Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 8. Mieczysław Matelski (2007).

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

PRYWATNIE

Ryc. 9. Zestaw portretów Marianny Matelskiej: od studiów do emerytury.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

**Ryc. 10. Profesor Mieczysław Matelski z córkami:
Danutą Barbarą (po lewej) i Anną Marią (1963).**

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 11. Marianna Matelska z córkami: Danutą Barbarą (po lewej) i Anną Marią (1965).

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 12. Profesor Mieczysław Matelski z córkami: Danutą Barbarą (po lewej) i Anną Marią.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Z ŻYCIA SZKOŁY

Minister Szkolnictwa Wyższego

Toruń , dnia 6.VIII. 1953 r.

Nakaz pracy Nr 240

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o planowym zatrudnianiu absolwentów średnich szkół zawodowych oraz szkół wyższych (Dz. U. Nr 10 poz. 106) przydziela się:

Obywatela(kę) Matelski Mieczysław

zamieszkałego(a) w Włocławek ul. Tumska Nr domu 6

historyk
(zawód wyuczony, specjalność)

absolwenta(tkę) Wydz. Humanistycznego UMK w Toruniu
(nazwa szkoły, wydział, adres)

do pracy w resorcie Min. Oświaty

w celu zatrudnienia w zakładzie określonym w skierowaniu do pracy

zgodnie z kwalifikacjami Obywatela(ki) na czas

od 15.VIII.1953 r.
(dzień, miesiąc, rok podjęcia pracy)

do dnia 14.VIII.1956 r.
(dzień, miesiąc, rok zakończenia pracy)

Przewodniczący Komisji

Skierowanie do pracy

Na podstawie powyższego nakazu skieruję Obywatela(kę) do

pracy w Wydz. Oświaty Prez. W.R.N. - Białystok
(nazwa zakładu pracy i adres)

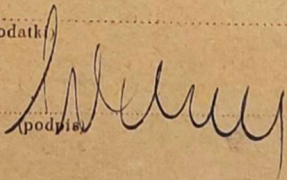
na okres wyżej oznaczony w charakterze nauczyciela

(stanowisko)

z uposażeniem

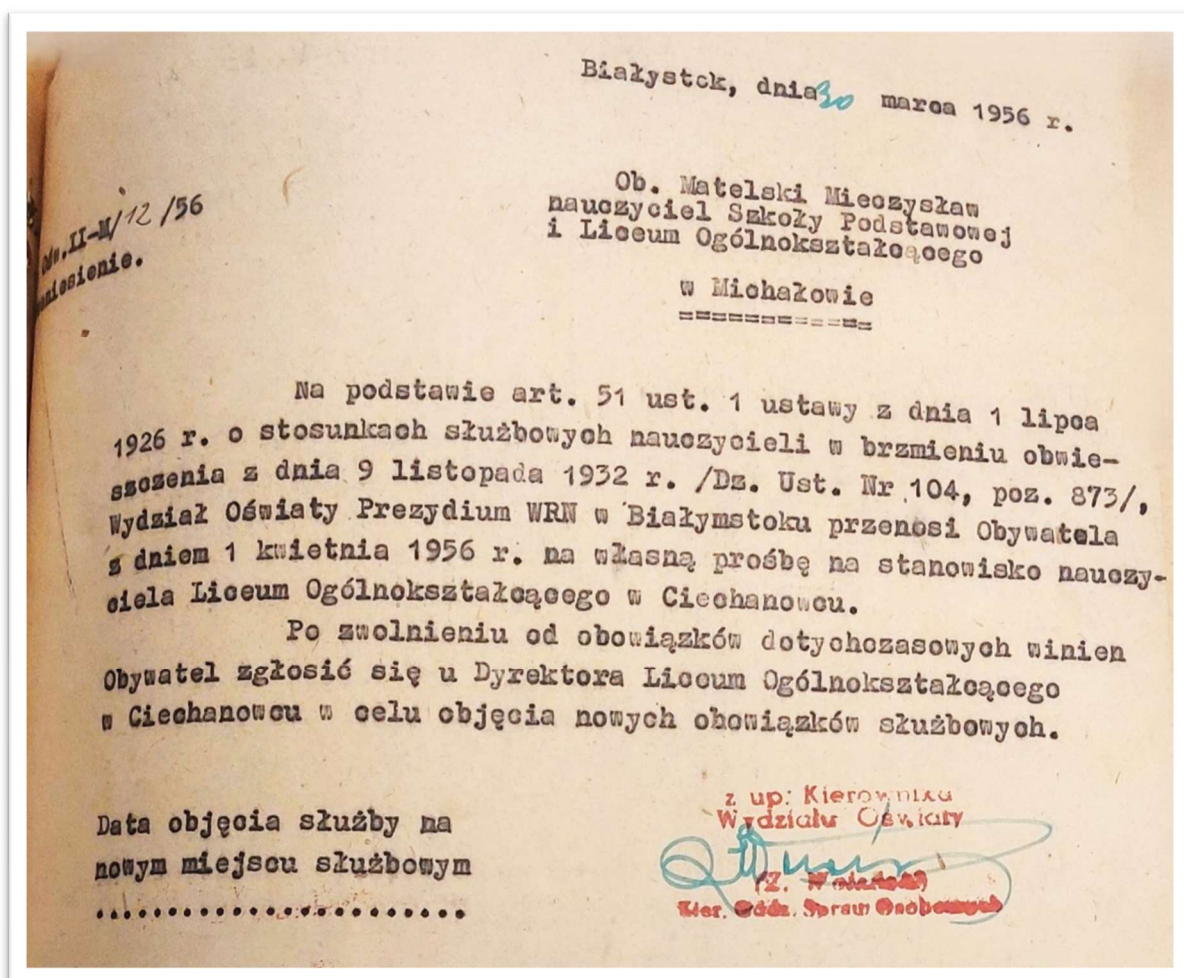
początkowym wg. przepisów
(grupa uposażenia, dodatki)

miejsce pieczęci

(podpis)

Wzór Sw. 22, C. W. D. W-wa, Białystok 18. Zam. Nr 1595 O
Kart.. Wrocław — D/224-2-53, 54.000, A5, piśm. 7, 60 g

Ryc. 13. Nakaz pracy wystawiony Mieczysławowi Matelskiemu 6 VIII 1953.

Ryc. 14. Pismo z 30 III 1956 w sprawie przeniesienia na własną prośbę Mieczysława Matelskiego z Michałowa do Ciechanowca.

P. W. R. N.
Kuratorium Okręgu Szkolnego
w Olsztynie

Olsztyn, dnia 195... r.

Znak spr. KS. VII. - 106/11b/62/59
Przeniesienie

Obywatel(ka)
Mieczysław M a t e l s k i
nauczyciel Liceum Ogólnokształcącego
w Ciechanowcu
pow. woj. Białystok

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz. U. Nr 12, poz. 63) przenoszę Obywatela(kę) z dniem 1 września 59 r. na własną prośbę na stanowisko nauczyciela Liceum Ogólnokształcącego w Szczycie.
Po zwolnieniu od obowiązków dotychczasowych winien(na) Obywatel(ka) zgłosić się u dyrektora wym. liceum.
celem objęcia nowych obowiązków służbowych.

KURATOR

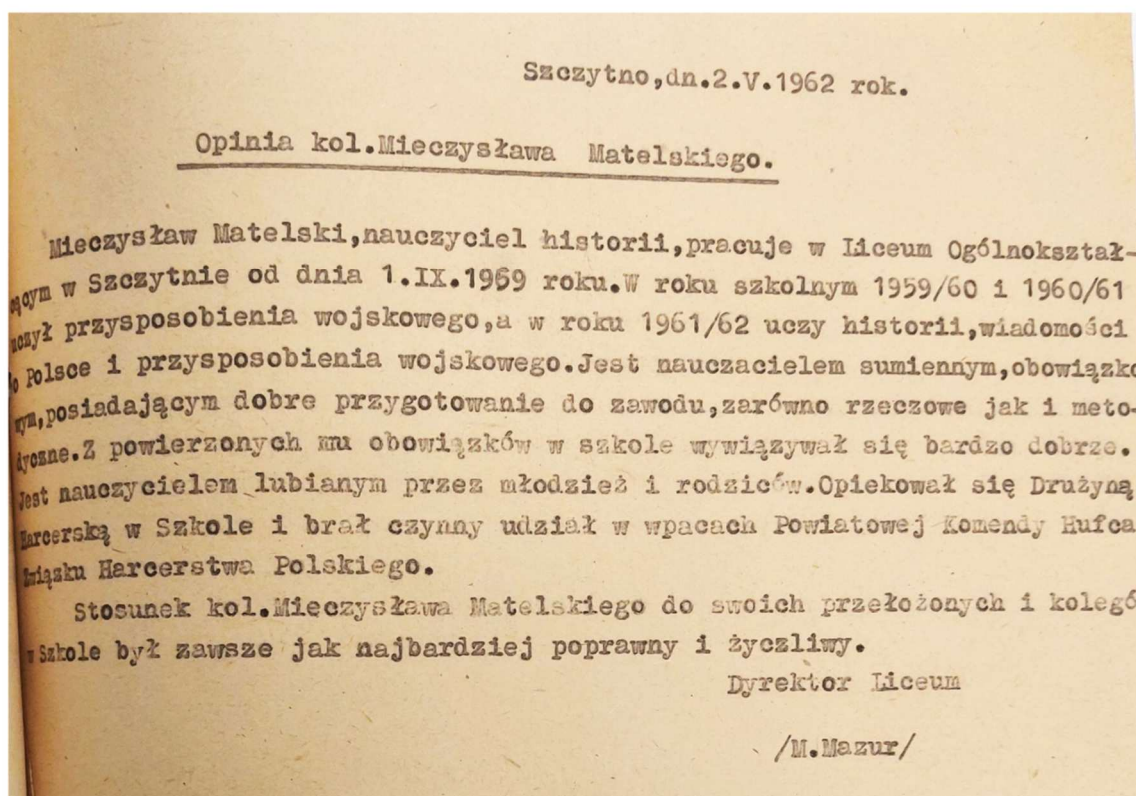
Data objęcia służby
na nowym miejscu służbowym

Wła WSR Olsztyn zam. 233 (3.000) piśm.

Ryc. 16. Decyzja Kuratorium Okręgu Szkolnego w Olsztynie z 8 IX 1959 o przeniesieniu Profesora Mieczysława Matelskiego do pracy w szczycieńskim LO od 1 IX 1959.

Ryc. 17. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1946–1970 funkcjonowało m.in. Liceum Ogólnokształcące i w którym Mieczysław Matelski nauczał w okresie 1959–1970. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1.

Ryc. 18. Opinia dyrektora Michała Mazura o Mieczysławie Matelskim z 2 V 1962.

Liceum Ogólnokształcące
w Szczytnie
Koprowska 1 telef. 816

Szczytno, dn. 20.03.1964 rok.

Opinia kol. Mieczysława Matelskiego.

Mieczysław Matelski, nauczyciel historii, pracuje w Liceum Ogólnokształcącym w Szczytnie od 1.09.1959 roku. W roku szkolnym 1959/60 i 1960/61 uczył przysposobienia wojskowego, a w roku szkolnym 1961/62 - historii, wiadomości o Polsce i świecie współczesnym i przysposobienia wojskowego. W roku szkolnym 1962 i 1963/64 - historii i przysposobienia wojskowego. Jest nauczycielem sumiennym, obowiązkowym, posiadającym dobre przygotowanie do zawodu, tak rzeczowe jak i metodyczne. Z powierzonych mu obowiązków w szkole wywiązywał się bardzo dobrze. Wyjeżdżając na konferencje i kursy, zastępstwo dyrektora powierzałem zawsze kol. Mieczysławowi Matelskiemu. Jest nauczycielem lubianym przez młodzież i rodziców. Stosunek kol. Mieczysława Matelskiego do przełożonych, koleżanek i kolegów, był zawsze jak najbardziej poprawny i życzliwy.

Z uwagi na wilgotny klimat w woj. olsztyńskim i ciągłymi zachorowaniami dzieci i rodziców, stara się o przeniesienie do województwa w centrum lub na południu Polski.

Wydaje się opinię, w związku z poczynieniem starań o przeniesienie.

Dyrektor Liceum

Michał Mazur

(-) Michał Mazur

Ryc. 19. Opinia dyrektora Michała Mazura o Mieczysławie Matelskim z 20 III 1964.

Szczytno, dnia 20.XII.1974r.

O p i n i a

Obywatel Mieczysław Matelski pracuje w Liceum Ogólnokształcącym im. 25-lecia PRL w Szczytnie od roku 1959.

W okresie swej pracy zawodowej uczył przysposobienia obronnego, historii i wiadomości o Polsce, ostatnio uczy historii.

Wyniki w pracy osiąga dobre, jest zdyscyplinowany i koleżeński. Dbą o porządek i dyscyplinę w szkole. Od roku 1963 jest opiekunem Szkolnego Koła PCK i LOK-u.

Organizował w naszym Liceum pracownię historyczną, a w bieżącym roku szkolnym kącik pamięci narodowej, przygotowuje również młodzież do olimpiady historycznej. Brał aktywny udział w pracach społecznych organizowanych w szkole i dla środowiska, a w szczególności w akcji wykopkowej, którą **organizujemy co-racznie**.

Pracuje również w środowisku jako lektor KP PZPR, instruktor powszechnej samoobrony i aktywista Związku Nauczycielstwa Polskiego. W okresie pracy w naszej szkole uzupełnił kwalifikacje zawodowe i jako ekstern uzyskał tytuł magistra historii na Uniwersytecie Toruńskim.

DYREKTOR LICEUM
W. Sondej
mgr Władysław Sondej

Ryc. 20. Opinia dyrektora Władysława Sondeja o Mieczysławie Matelskim z 20 XII 1974.

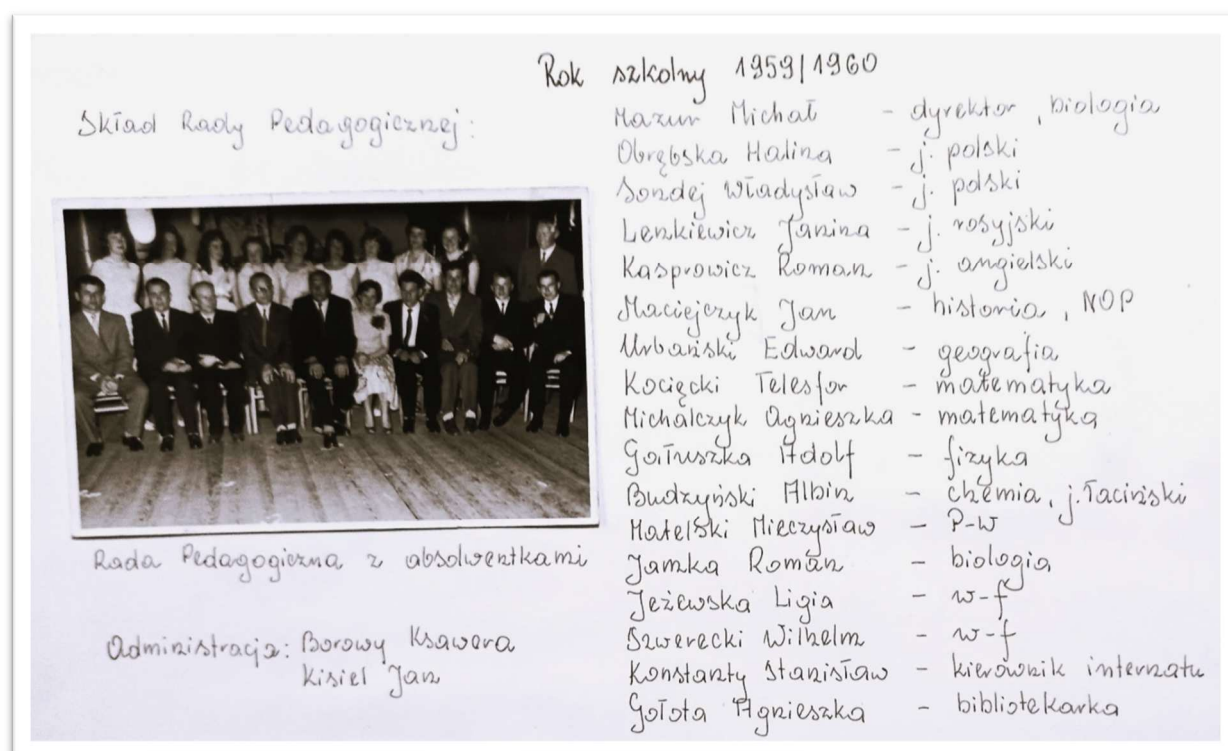
**Ryc. 21. Współczesny widok na budynek Liceum Ogólnokształcącego,
w którym Mieczysław Matelski pracował w latach 1970–1982.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

**Ryc. 22. Współczesny widok na wejście do budynku Liceum Ogólnokształcącego,
w którym Mieczysław Matelski pracował w latach 1970–1982.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 23. Karta z kroniki szkolnej LO z lat 1945–1970 opracowanej przez profesorów Alinę Wrońską i Romana Kasprowicza. W składzie Rady Pedagogicznej w r. szk. 1959/1960. po raz pierwszy wymieniana się nazwisko prof. Mieczysława Matelskiego, nauczyciela przysposobienia wojskowego.

Ryc. 24. Posiedzenie Rady Pedagogicznej Liceum Ogólnokształcącego da Pracujących w r. szk. 1959/1960. Zgodnie z ruchem wskazówek zegara od dołu: Jan Maciejczyk, Władysław Sondej (?), (bokiem) Albin Budzyński, Mieczysław Matelski, Zofia Śnieżko-Błocka, Leon Czerniewski, Marian Gałosz, Adolf Gałuszka, Telesfor Kocięcki, NN.

Ryc. 25. Studniówka w Liceum Ogólnokształcącym da Pracujących w r. szk. 1959/1960.
 Pośrodku fotografii: Leon Czerniewski, z jego prawego boku – Roman Kasprowicz.
 W trzecim rzędzie od dołu z prawej: Telesfor Kocięcki, Jadwiga Żenczykowska, Adolf Gałuszka,
 Władysław Sondej. W drugim rzędzie od dołu siedzą: trzecia z lewej Zofia Śnieżko-Błocka,
 trzeci z prawej Mieczysław Matelski.

Ryc. 26. Przygotowywanie sali do matury w Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w r. szk. 1959/1960. Stoją pośrodku profesorowie: Zofia Śnieżko-Błocka i Mieczysław Matelski. Ławkę przykrywa prof. Jadwiga Żencykowska.

**Ryc. 27. Grono pedagogiczne z maturzystami (r. szk. 1959/1960).
Od lewej: Władysław Sondej, Albin Budzyński, Jan Maciejczyk, Michał Mazur,
Mieczysław Matelski, Janina Lenkiewicz (?), Edward Urbański, NN, Adolf Gałuszka,
Roman Kasprowicz. Pierwszy z prawej stoi prof. Telesfor Kocięcki.**

**Ryc. 28. Spotkanie kadry nauczycielskiej przy świątecznym stole (ok. 1959).
Od lewej: Telesfor Kocięcki, Teresa Kocięcka, Jadwiga Matelska, Mieczysław Matelski**

Ryc. 29. Nauczyciele LO z małżonkami świętują być może Dzień Nauczyciela (1960?).
 Od prawej: Władysław i Aleksandra Sondejowie, Mieczysław Matelski.
 Na wprost druga od prawej Jurata Kasproicz, potem – Roman Kasproicz,
 Jadwiga Żenczykowska, Stanisław Żenczykowski (przesłonięty), Zofia Śnieżko-Błocka.
 Z lewego skrzydła drugi od lewej – prof. Leon Grzegorz Czerniewski.

Ryc. 30. W pierwszym rzędzie siedzą od prawej: Mieczysław Matelski, Leon Czerniewski,
 Albin Budzyński podczas prelekcji pierwszomajowej w 1960 roku.

Ryc. 31. Grono pedagogiczne w czasie przerwy (r. szk. 1964/1965).
Siedzą od lewej profesorowie: Roman Kasprowicz, Władysław Sondej, Telesfor Kocięcki,
Teresa Koźmińska, Nina Czerniawska, Agnieszka Michalczyk, Zofia Bogucka, Janina Zelenay (?).
Stoją od lewej profesorowie: Mieczysław Matelski, Jan Michalczyk.¹⁹

¹⁹ Dziękuję Pani prof. Agnieszce Michalczyk za pomoc w rozpoznaniu niektórych nauczycielek na tym zdjęciu.

Ryc. 32. Prof. Mieczysław Matelski z licealistami (1964).

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 33. Zajęcia z przysposobienia wojskowego w LO prowadzi prof. Mieczysław Matelski (1967).

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 34. Akcja „Wrzosa '70”. Marksewo k. Szczytna.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 35. Grono pedagogiczne, goście i absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Szczutnie po rozdaniu świadectw maturalnych 20 V 1971 roku.

Stoją od prawej: Władysław Prystupa, Michał Mazur, Jerzy Wojciechowski, Telesfor Kocięcki, Alina Wrońska, Nina Czerniawska, Władysław Sondej, Stanisław Konstanty (wychylona głowa zza Mieczysława Matelskiego), Mieczysław Matelski, Roman Kasprowicz.

Na samej górze pierwszy z lewej – prof. Wilhelm Szwerecki.

Ryc. 36. Absolwenci LO w r. szk. 1971/1972. Wychowawczynie prof. Urszula Kocięcka — pośrodku grupy. W górnym rzędzie od lewej prof.prof.: (drugi) Michał Mazur, Stanisław Konstanty, Roman Kasprowicz, Wilhelm Szwerecki, Jadwiga Budkiewicz, Nina Czerniawska, Stanisław Sondej, Zofia Bogucka (?), Mieczysław Matelski. Pod lewym ramieniem prof. Mieczysława Matelskiego — prof. Agnieszka Michalczyk (w okularach).

Źródło: Archiwum prywatne Urszuli Kocięckiej

Ryc. 37. Profesor Mieczysław Matelski z klasą maturalną 1972.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 38. Dzień Sportu w LO (1972). Serwuje prof. Mieczysław Matelski.
Przygląda się – prof. Wilhelm Szwarecki.

Ryc. 39. Profesorowie LO dla Pracujących (od lewej): Zofia Bogucka (za nią: Józef Grycel), Maria Stypik, Barbara Borowińska, Maria Stępkowska, Janina Gałosz, Mieczysław Matelski, Wiesław Topolski, Jolanta Zieniuk-Piwowska.

**Ryc. 40. Uroczysty apel na boisku szkolnym LO z okazji 29. rocznicy LWP (X 1973).
Od prawej: prof.prof. Mieczysław Matelski, Jerzy Małek, dyr. Władysław Sondej.
LWP reprezentował ppłk Sitarski.**

**Ryc. 41. Jesienne wykopki z udziałem uczniów LO (1974).
Od lewej: prof. Telesfor Kocięcki, Mieczysław Matelski.**

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 42. Otwarcie Miejsca Pamięci Narodowej w sali historii 9 XI 1974.
Siedzą od lewej profesorowie: Władysław Sondej, Lidia Szyposz, Krystyna Trentowska,
Urszula Kocięcka, Bronisława Kozaczuk. Przy tablicy – prof. Mieczysław Matelski.

Ryc. 43. Matura w r. szk. 1975/1976. Od lewej profesorowie: Telesfor Kocięcki,
Mieczysław Matelski, Józef Godycki-Ćwirko.

Ryc. 44. Studniówka w LO 1975.

Od prawej: Mieczysław Matelski z żoną Marianną, Piotr Tarlecki.

Od lewej: (drugi) Roman Kasprowicz, Helena Tarlecka.

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 45. Grono pedagogiczne z abiturientami 1975 roku.

Siedzą od lewej: Jerzy Małek, Helena Małek, Helena Tarlecka, Roman Kasprawicz, Lidia Szyposz, Jan Michalczyk, Agnieszka Michalczyk, Krystyna Trentowska.

Stoją w pierwszym rzędzie od lewej: Jan Gładkowski i Telesfor Kocięcki.

Pośrodku – Władysław Sondej.

Stoją w pierwszym rzędzie od prawej: Mieczysław Matelski i Wilhelm Szwerecki.

Stoją w drugim rzędzie od prawej: Henryk Zieliński i Jerzy Erwin.

Ryc. 46. Klasa IVc szczycieńskiego liceum z nauczycielami. Koniec roku szkolnego 1974/1975.
W pierwszym rzędzie od lewej siedzą profesorowie: Jerzy Małek, Helena Małek, Lidia Szyposz,
Helena Tarlecka, Władysław Sondej, Krystyna Trentowska,
Agnieszka Michalczyk, Jan Michalczyk.
W drugim rzędzie stoją od lewej: Jan Gładkowski i Telesfor Kocięcki.
w drugim rzędzie stoją od prawej: Wilhelm Szwerecki i Roman Kasprowicz.
W trzecim rzędzie pierwszy od prawej – Jerzy Erwin.
W czwartym rzędzie pierwsza od prawej – Alina Wrońska.
W piątym rzędzie pierwszy od prawej – Mieczysław Matelski.
W szóstym rzędzie pierwszy od prawej – Henryk Zieliński.

**Ryc. 47. Uczennice LO z profesorami: Mikołajem Kozaczukiem (trzeci z lewej),
Krystyną Trentowską (pośrodku) i Mieczysławem Matelskim (1975).**

Źródło: Archiwum prywatne Anny Bielawskiej

Ryc. 48. Dzień Sportu w LO (1976).

Ryc. 49. Profesorowie LO w pochodzie pierwszomajowym (1978). Od prawej: Irena Kask, Władysław Sondej, Mieczysław Matelski. Przed nim – Czesław Grad.
Po prawej ręce Czesława Grada – Krystyna Ćwirko (?).
Przed Czesławem Gradem: Elżbieta Marczak i Barbara Matyasik.

Ryc. 50. Przemówienie okolicznościowe dyrektora Józefa Godyckiego-Ćwirki z okazji pożegnania prof. Niny Czerniawskiej (1 I 1978). Od lewej profesorowie: Józef Godycki-Ćwirko, Helena Małek, Lidia Szyposz, Mikołaj Kozaczuk, Krystyna Trentowska, Stanisław Konstanty, Roman Kasprowicz, Wilhelm Szwerecki, Krystyna Ćwirko, Alina Wrońska, Nina Czerniawska.

Od prawej profesorowie: Mieczysław Matelski, Maria Stypik.
Ósma z prawej – Jadwiga Budkiewicz, dziewiąta – Urszula Kocięcka.

Ryc. 51. Podpis Mieczysława Matelskiego na podaniu z 22 VIII 1959.

Ryc. 52. Podpis Mieczysława Matelskiego na świadectwie szkolnym Grzegorza Ojcewicza z kl. II LO (r. szk. 1975/1976).

Źródło: Archiwum prywatne Grzegorza Ojcewicza

Skład Rady Pedagogicznej 1981/1982

Lp.	Imię nazwisko	Funkcja/Nauczane przedmioty
1	Józef Ćwirko	Dyrektor, fizyka
2	Krystyna Trzcińska	Wicedyrektor, język polski
3	Jadwiga Budkiewicz (Mierzejewska)	Język polski
4	Mikołaj Kozaczuk	Język polski
5	Bronisława Kozaczuk	Język polski
6	Irena Kask	Język rosyjski
7	Maria Stypik	Język rosyjski
8	Bogumiła Łopatka	Język niemiecki
9	Wiesława Rutkowska	Język angielski
10	Alina Wrońska	Język łaciński
11	Lilianna Lomperta	Historia, propedeutyka nauki o społeczeństwie (PNOS)
12	Mieczysław Matelski	Historia
13	Lidia Szyposz	Historia, propedeutyka nauki o społeczeństwie (PNOS)
14	Józef Grycel	Biologia, higiena
15	Helena Małek	Biologia
16	Barbara Sobolewska-Węgrzyn	Geografia
17	Krystyna Ćwirko	Matematyka
18	Telesfor Kocięcki	Matematyka
19	Wiesław Topolski	Matematyka
20	Czesław Grad	Chemia
21	Zofia Bogucka	Fizyka
22	Piotr Karczewski	Fizyka
23	Henryk Tokarski	Wychowanie muzyczne
24	Barbara Matyasik	Wychowanie fizyczne
25	Wilhelm Szwerecki	Wychowanie fizyczne
26	Urszula Gołębiowska	Przysposobienie obronne (PO)
27	Elżbieta Marczak	Wychowanie techniczne
28	Jan Kokoryn	Wychowanie plastyczne
29	Władysław Sondej	

Ryc. 53. Skład Rady Pedagogicznej w r. szk. 1980/1981.

Po raz ostatni wymienia się nazwisko prof. Mieczysława Matelskiego

(opracowanie własne na podstawie *Kroniki Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie 1980–1984*, s. 45).

Matelski Mieczysław
naucz. Lic. Ogólnok.
w Szarym

Szarym, dn 25.V. 1982r.

Dyrekcja
Licium Ogólnokształcącego
w Szarym

Proszę o przeniesienie mnie na
emeryturę z dniem 31 sierpnia 1982r., po
uprzednim rozważeniu ze względu
stażowego z dniem 31 sierpnia 1982r.

Natomiast, że z dniem 31 grudnia
roku 1981 osiągnętem wiek emerytalny, mając lat 56 i 32 lata
pracy w zawodzie nauczycielskim.

Proszę o rozpatrzenie zażądania
mojej pracy.

Matelski

Proszę o emeryturę z dniem
1.V. 1982r.

flm.

Ryc. 54. Podanie profesora Mieczysława Matelskiego z 25 V 1982 w sprawie przejścia na emeryturę.

Ryc. 55. Uroczysta akademia w MDK z okazji 40-lecia LO (1986).
Pierwszy z lewej – prof. Mieczysław Matelski.

Ryc. 56. Uroczysta akademia w MDK z okazji 40-lecia LO (1986).
W pierwszym rzędzie pierwszy z lewej – prof. Mieczysław Matelski.
W drugim rzędzie z lewej – prof. Małgorzata Kordowska, prof. Jan Gładkowski,
prof. Roman Kasprowicz, szósty – prof. Kazimierz Szutkowski.
W trzecim rzędzie drugi z lewej – prof. Jan Michalczyk, trzecia – prof. Agnieszka Michalczyk,
czwarta – prof. Nina Czerniawska, szósty – prof. Czesław Grad.

MIEJSCA ZAMIESZKANIA

**Ryc. 57. Współczesny widok na budynek przy ul. Tumskiej 6 we Włocławku.
Tutaj osiedliła się Rodzina Państwa Matelskich po przyjeździe do Polski.**

Źródło: Google EarthPro (9 XII 2024))

Ryc. 58. Poniemiecka willa z 1908 roku przy ul. Bohaterów Stalingradu 6 w Szczytnie, w której początkowo mieszkali Państwo Matelscy. Obecnie ulica nosi nazwę Bohaterów Westerplatte.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 59. Dom Nauczyciela w Szczytnie przy ulicy Walentego Barczewskiego 1, w którym Mieczysław Matelski mieszkał do czasu wyjazdu do Białegostoku.

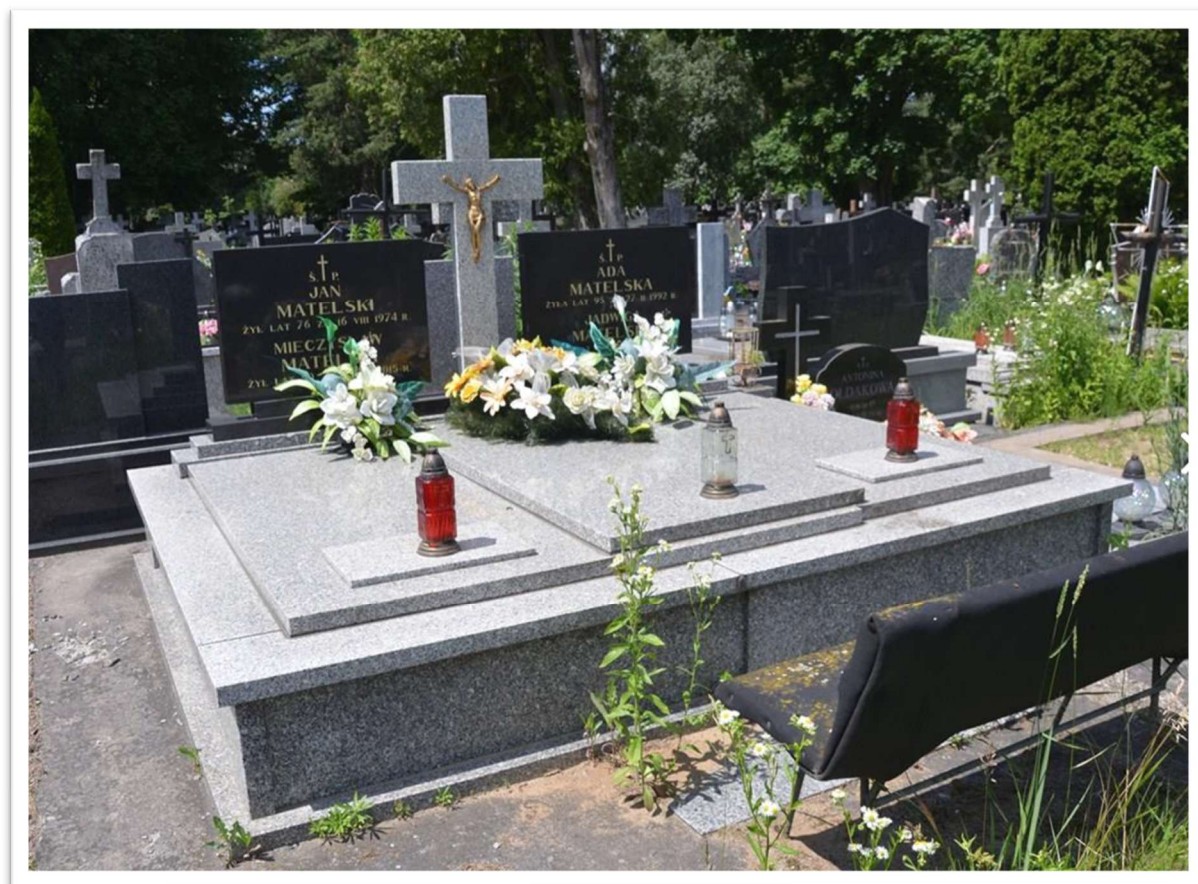
Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

**Ryc. 60. Dom przy ul. Wincentego Witosa 12 w Białymstoku,
w którym Mieczysław Matelski mieszkał do 2015 roku.**

Autor fotografii: Anna Bielawska

MIEJSCE SPOCZYNKU

**Ryc. 61. Grobowiec Rodziny Matelskich i mogiła Mieczysława Matelskiego
na cmentarzu farnym w Białymstoku.**

Źródło: http://mogily.pl/bialystok/MatelskiMieczyslaw_1669888 (27 XI 2024)

Ryc. 62. Tablica inskrypcyjna na nagrobku Mieczysława Matelskiego.

Źródło: http://mogily.pl/bialystok/MatelskiMieczyslaw_1669888 (27 XI 2024)

*Tekst autoryzowała Anna Maria Bielawska (z d. Matelska)
Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Anna Tobolewska
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*